

Kto dobrze zarabia?

Najkrótsza odpowiedź: informatycy. Średnie miesięczne zarobki absolwentów kierunku informatyka już w pierwszym roku od uzyskania dyplomu sięgają nawet 12,5 tys. zł brutto. Niestety, magistrowie geodezji i kartografii mogą liczyć na niepełną 1/3 tej stawki.

Anna Wardziak

Dane na ten temat można uzyskać z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA), który powstał na zlecenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a od maja 2016 r. funkcjonuje pod adresem absolwenci.nauka.gov.pl (GEODETA 7/2016). Przypomnijmy, że podstawą systemu są raporty automatyczne, a głównym źródłem przedstawianych w nich informacji są dane administracyjne

skutkiem. Jako jedną z podstawowych zalet obecnego systemu wymienia się to, że dane administracyjne nie są obciążone „skrzywieniami” wynikającymi z niedoskonałej pamięci respondentów, skłonności do zaokrągleń czy koloryzowania.

Korzystając z ELA, warto mieć na uwadze, że wśród absolwentów może istnieć grupa osób, które nie figurują w rejestrach ZUS. To, że na ZUS-owskie konta tych osób nie wpłynęła dotąd ani jedna składka z jakiegokolwiek tytułu, niekoniecznie musi oznaczać brak zatrudnienia.

ubezpieczone w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) również mogą być nieobecne w rejestrach ZUS. Jak informują twórcy systemu, rozróżnienie tych przypadków na podstawie dostępnych danych jest niemożliwe.

• Nowości w systemie

ELA zyskała w ostatnim roku wiele nowych funkcji. Wśród najważniejszych jest możliwość sprawdzenia miesięcznej dynamiki zarobków i bezrobocia. Pierwsza edycja pokazywała losy absolwentów uczelni wyższych z 2014 roku przez rok po studiach, a tegoroczna wzbogaciła się o absolwentów rocznika 2015 i jednocześnie zwiększył się okres monitorowania absolwentów z 2014 roku do dwóch lat od ukończenia studiów.

Dla rocznika 2015 najistotniejszą nowością są generowane automatycznie **rankingi** kierunków studiów. Prosta w obsłudze wyszukiwarka pozwala zaznaczyć poziom i formę studiów oraz sprawdzić dla nich kilka parametrów. Są to: •średnie miesięczne zarobki ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie, •stosunek wynagrodzeń ogółem do średnich zarobków w powiecie miejsca zamieszkania absolwenta w pierwszym roku po dyplomie (im większa wartość, tym lepiej), •czas poszukiwania pierwszej pracy na etacie (mies.), •ryzyko bycia bezrobotnym (procent czasu, w którym przecięt-

ny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie; 100% = 1 rok) oraz •stosunek ryzyka bycia bezrobotnym do stopy bezrobocia w powiecie zamieszkania absolwenta w pierwszym roku po dyplomie (im mniejsza wartość, tym lepiej).

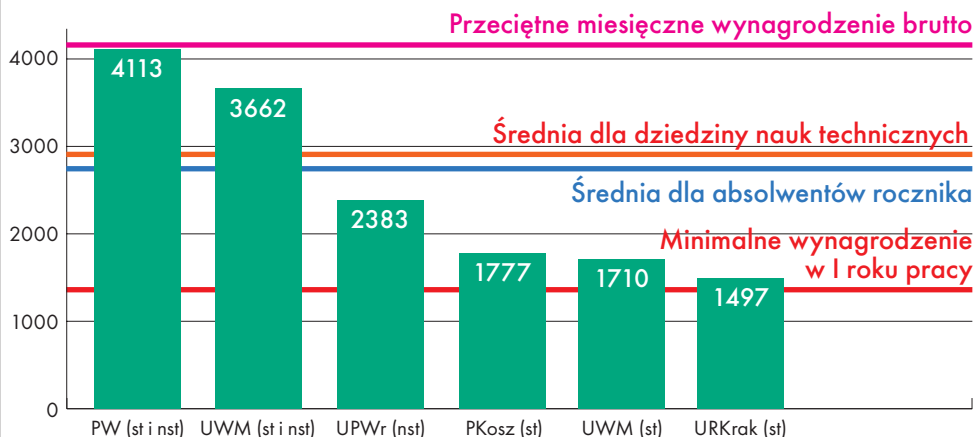
Jeśli nie wybierzemy konkretnego kierunku, a zaznaczymy tylko poziom studiów, np. II stopnia, i wybrany parametr, np. średnie miesięczne zarobki, otrzymamy listę 2466 raportów (nie kierunków jak sugeruje system) dotyczącą różnych kierunków uporządkowaną (nie do końca jednolicie, o czym dalej) w kolejności od najwyższych do najniższych zarobków. System pozwala więc na szybkie uzyskanie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule artykułu. Najlepiej opłacani są magistrowie informatyki po Wydziale Elektroniki i Techniki Informacyjnych Politechniki Warszawskiej (wspomniane średnio 12,5 tys. zł brutto). Ale na liście zauważymy też, że wśród magistrów informatyki 2015 są i tacy, którzy zarabiają tylko 2,2 tys. zł. Łatwo znajdziemy też informację, jaką pozycję (278.) zajęli w tym rankingu najlepiej zarabiający absolwenci geodezji i kartografii oraz jakie średnie wynagrodzenie miesięczne otrzymywali (4113 zł). Dodatkowo na wykresie słupkowym możemy porównać, jakie wartości osiąga wybrany parametr dla maksymalnie czterech róż-

pochodzące z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) oraz ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym (POL-on). Wcześniej próby monitorowania losów absolwentów podejmowały same uczelnie, przeprowadzając wśród nich ankiety, niestety, z mizernym

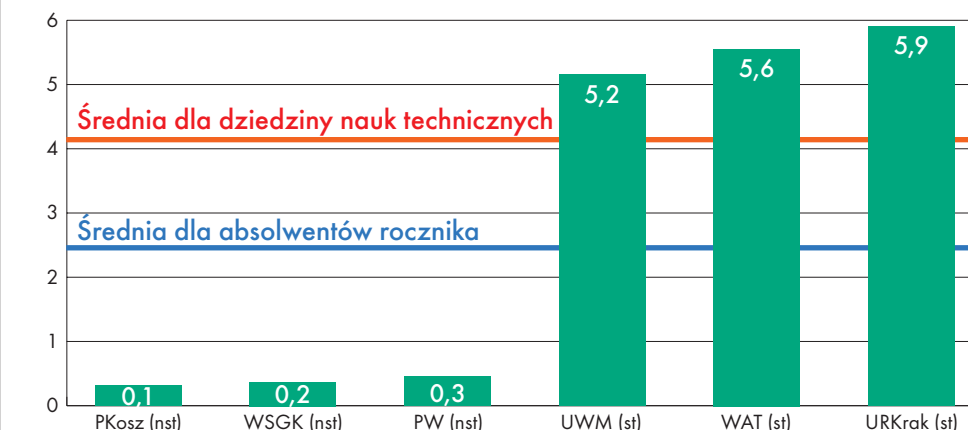
W zbiorach ZUS nie są rejestrowane umowy o dzieło oraz umowy-zlecenia podpisywane ze studentami (z wyjątkiem umów o dzieło i umów-zleceń zawieranych z pracodawcą zatrudniającym daną osobę na umowę o pracę), umowy podpisywane za granicą oraz praca bez formalnej umowy. Osoby

Absolwenci geodezji i kartografii rocznika 2015, studia II stopnia

średnie miesięczne wynagrodzenie brutto [zł]

czas poszukiwania pracy etatowej [miesiące]

PW – Politechnika Warszawska, Wydział Geodezji i Kartografii; UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Geodezji, Inżynierii Przestrzennej i Budownictwa; UPWr – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Wydział Inżynierii Lądowej i Geodezji; PKosz – Politechnika Koszalińska, Wydział Inżynierii Lądowej, Środowiska i Geodezji; URKra – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji; WSGK – Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie, Wydział Nauk Technicznych; WAT – Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie, Wydział Inżynierii Lądowej i Geodezji; st – studia stacjonarne; nst – studia niestacjonarne

Uwaga: na obu wykresach pokazujemy jedynie wybrane dane z początku i końca rankingu dla kierunku

nich studiów (na tym samym kierunku lub różnych).

Podstawą rankingów są publikowane w systemie raporty generowane dla grup absolwentów danego kierunku na danej uczelni. Zawierają one szczegółowe informacje dotyczące parametrów pokazywanych w rankingach. Nowością jest możliwość sprawdzenia w każdym z nich liczby osób samozatrudnionych. Zdaniem ministerstwa dane obalają mit, że absolwenci masowo podejmują samozatrudnienie. W geodezji i kartografii stanowi ono zaledwie kilka procent.

Ponadto w ubiegłorocznym opracowaniu zwracaliśmy uwagę, że niewielki udział ab-

solwentów studiów I stopnia w rejestrach ZUS nie oznacza ich wyjazdu za granicę czy pracy na czarno. Większość z nich podejmuje dalsze studia. Wówczas brakowało takich informacji, w tegorocznych raportach już są.

• Uwaga na słabe strony

Nadal nie usunięto jednak kilku słabych stron systemu, które zauważyliśmy rok temu. Przede wszystkim raporty nie pokazują, czy absolwent pracuje w wyuczonym zawodzie. Nie ma też, niestety, krajowych raportów dla danego kierunku. Nie tylko ułatwiłoby to analizę tendencji w kolejnych latach, ale przede wszystkim

nie skutkowało pochopnymi wnioskami na podstawie automatycznych rankingów, które uwzględniają pojedyncze raporty.

Nadal dane nie są jednorodne. Na przykład dla studiów I stopnia na kierunku geodezja i kartografia dane w większości są publikowane w raportach zbiorczych danego wydziału dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (brak podziału na te dwa typy studiów), ale są wyjątki. Dla studiów II stopnia stacjonarnych jest jeszcze większe zróżnicowanie, co utrudnia interpretację danych. Widać jednak, że twórcy systemu monitorowania stale go ulepszają.

• Absolwenci geodezji i kartografii rocznik 2015

Dzięki wspomnianej rankingowej wyszukiwarce dowiemy się, że po studiach II stopnia wynagrodzenie powyżej średniej dla dziedziny nauk technicznych (2908 zł brutto), do której zaliczana jest geodezja i kartografia, a także średniej dla absolwentów całego rocznika 2015 (2759 zł), osiągają absolwenci zaledwie dwóch uczelni kształcących na tym kierunku: Politechniki Warszawskiej i UWM w Olsztynie. Średnia pensja tych, którzy ukończyli PW w 2015 r. to 4113 zł brutto, co jest wartością zbliżoną do poziomu ówczesnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce (4226 zł), a średnie zarobki absolwentów UWM wyniosły 3662 zł. Natomiast ostatnie miejsca w rankingu absolwentów geodezji zajmują ci, którzy ukończyli UR w Krakowie z wynagrodzeniem na poziomie 1497 zł, co jest wartością niewiele wyższą od określonego przez RM minimalnego wynagrodzenia w I roku pracy (1400 zł). Na wykresie pokazujemy przykłady z początku i końca rankingu dla absolwentów studiów magisterskich na tle wspomnianych średnich. Oczywiście trzeba mieć na uwadze, że są to pojedyncze różniczkowe raporty, nie średnia dla absolwentów danej uczelni. Przykładem z ilustracji obok jest UWM, który pojawia się zarówno na początku, jak i na końcu rankingu zarobków (wykres górny). Gdy poszperamy głębiej, okazuje się, że te dwa słupki dotyczą absolwentów tej uczelni, którzy znaleźli się w dwóch różnych raportach. Pierwszy słupek obejmuje 12 osób, które ukończyły studia stacjonarne i niestacjonarne, drugi – 80, które ukończyły wyłącznie studia stacjonarne (wynika to ze sposobu dostarczania przez uczelnie danych do systemu POL-on).

W przypadku studiów inżynierskich absolwenci żadnej uczelni nie zbliżyli się zarobkami do średniej dla dzied-

ny nauk technicznych, nie mówiąc o przeciętnym wynagrodzeniu w kraju. Najwyższą stawkę osiągnęli absolwenci WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim (2378 zł), a najniższą – Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (1184 zł).

Szybko w systemie możemy też sprawdzić, ile czasu absolwenci poszukują pracy. Tu wyniki dla gik są bardziej optymistyczne. W większości geodetom poszukiwanie pracy nie zajęło więcej niż miesiąc. Rekordowo krótko szukali jej absolwenci Politechniki Koszalińskiej (średnio zaledwie 3 dni), ale są też przypadki kilkumiesięcznych poszukiwań (najdłużej absolwenci UR w Krakowie, blisko 6 mies.). Generalnie (co widać również na wykresie) krócej szukają pracy absolwenci studiów

niestacjonarnych lub po prostu w trakcie studiów pracując, stąd lepsze statystyki pod tym względem.

Ze szczegółowych raportów dowiemy się też, ilu pracodawców mieli absolwenci, jak często zmieniali pracę, jaki był wśród nich udział tych, którzy doświadczyli bezrobocia, a jaki tych, którzy studiowali dalej po uzyskaniu dyplomu. Nie jest problemem analiza pojedynczego raportu. Mozolnej pracy wymaga jednak przestudiowanie kilkudziesięciu (dla kierunku geodezja i kartografia rocznika 2015 jest ich 50).

• Absolwenci geodezji i kartografii rocznik 2014

Ponownie przeanalizowaliśmy też wszystkie raporty dotyczące absolwentów kierunku

z roku 2014 z uwagi na to, że dają one możliwość porównania dwóch lat. Szczegóły pokazujemy w tabelach, a wyjaśnienia – w dalszej części artykułu. W systemie nadal nie ma danych dotyczących wszystkich uczelni, które prowadziły kierunek i w 2014 roku miały absolwentów. Dla studiów inżynierskich nie uzupełniono danych z WAT, ale pojawiły się dane dla WSBiP w Ostrowcu Św., uzupełniono też dane dla absolwentów studiów niestacjonarnych w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi. W raportach dla tego samego rocznika oczekiwaliśmy stałej (a w każdym razie niezwiększającej się) liczby absolwentów. Okazało się jednak inaczej, co pokazujemy w tabelach.

Jak można się było spodziewać, wśród absolwentów

geodezji i kartografii rocznika 2014 sytuacja finansowa w drugim roku po uzyskaniu dyplomu poprawiła się. Daleko im jednak choćby do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kraju (w 2014 r. wynosiło ono 4004, a w 2015 r. – 4151 zł brutto). Najwyższe wynagrodzenie otrzymywali – podobnie jak rok wcześniej – magistrowie po PW (3166 zł, wzrost o 614 zł w stosunku do poprzedniego roku). Absolwenci PW najwięcej zarabiali też wśród młodych inżynierów (2599 zł, wzrost o 667 zł). Natomiast najniższe pensje otrzymywali absolwenci UR w Krakowie, i to zarówno inżynierowie (średnio 1512 zł, wzrost o 110 zł), magistrowie po studiach stacjonarnych (1957 zł, wzrost o 342 zł), jak i ci, których ob-

Absolwenci kierunku geodezja i kartografia rocznik 2014 – studia I stopnia

Uczelnia	Typ studiów	Liczba absolwentów w raportach 2015	% absolwentów w rejestrach ZUS w 2015 r.	Zmiana w stosunku do roku 2014 (%)	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (zł) w 2015 r.	Zmiana w stosunku do roku 2014 (zł)	Średni czas poszukiwania pierwszej pracy (mies.) w 2015 r.	Zmiana w stosunku do roku 2014 (mies.)
KPSW	st i nst	66+4	94	5	2084	330	4,4	1,6
PG	st i nst	74	92	22	2367	542	9,8	4,9
PWSTE	st i nst	88	94	13	1545	268	7,2	3,2
PK	st i nst	91+10	97	15	1883	380	8,2	4,5
AGH	st i nst	306	91	30	2109	-18	12,6	6,3
UR KR	st i nst	180+3	89	33	1512	110	15,2	7,2
WSGK	st i nst	34	88	3	2495	212	2,3	0,8
UPL	st	40	100	17	1887	393	10,4	3,4
SAN	st i nst	25	92	0	2097	-79	0,6	0
	nst	+11	91	bd.	2420	66	1,0	bd.
UWM	st i nst	220	91	17	2021	121	9,5	4,0
WSBiP	st i nst	+56	93	bd.	2219	319	1,6	bd.
WSIE	st i nst	125	99	3	1990	189	5,7	1,4
AM	st i nst	75+1	90	10	2329	794	6,7	2,6
PW	st i nst	171-1	89	25	2599	667	11,3	5,8
UWMSC	st i nst	104	93	2	2548	287	3,0	1,1
DSW	st i nst	74	99	6	2225	342	4,6	1,6
UPWr	st	6	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	nst	50	98	6	2324	268	3,4	1,5
Ogółem	-	1807 (6)	93	18	2098	261	8,7	4,0

Objaśnienia skrótów: KPSW – Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy; PG – Politechnika Gdańska; PWSTE – Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna w Jarosławiu; PK – Politechnika Koszalińska; AGH – Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie; UR KR – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie; WSGK – Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie; UPL – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie; SAN – Społeczna Akademia Nauk w Łodzi; UWM – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie; WSBiP – Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim; WSIE – Wyższa Szkoła Inżynierii-Ekonomiczna w Rzeszowie; AM – Akademia Morska w Szczecinie; PW – Politechnika Warszawska; UWMSC – Uczelnia Warszawska im. M. Skłodowskiej-Curie; WAT – Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie; DSW – Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu; UPWr – Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu; st – studia stacjonarne i nst – studia niestacjonarne; kolorem zielonym oznaczono absolwentów, dla których niemożliwe było wygenerowanie raportu ze względu na zbyt małą liczebność grupy

jął łączny raport dotyczący studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (1563 zł, wzrost zaledwie o 59 zł). Warto przy tym zauważyć, że wśród absolwentów obu roczników najlepiej i najslabiej zarabiający to niezmiennie reprezentanci tych samych dwóch uczelni. Choć trzeba mieć na uwadze np. różnicę w wielkości próby uwzględnionej przez poszczególne raporty, czego na pierwszy rzut oka (czyli bez analizy raportów) w systemie nie widać.

W pierwszym roku od ukończenia nauki magistrowie geodezji i kartografii z rocznika 2014 zarabiali miesięcznie średnio 200 zł więcej niż inżynierowie (odpowiednio 1914 i 1729 zł). W drugim roku ta różnica się podwoiła (2511 zł i 2097 zł). Największy wzrost zarobków nastąpił u tych, którzy ukończyli studia stacjonarne na WAT (aż o ponad 1000 zł

przy średnim wynagrodzeniu 1925 zł brutto w pierwszym roku po studiach).

Także w większości studiów I stopnia te zarobki poszły w górę (średnio o 261 zł brutto), najbardziej u absolwentów Akademii Morskiej w Szczecinie (o blisko 800 zł). Ale równocześnie wśród absolwentów studiów I stopnia dwóch uczelni średnie zarobki spadły (Społeczna Akademia Nauk w Łodzi i AGH w Krakowie).

Wśród magistrów najkrócej szukali pracy absolwenci studiów niestacjonarnych WSGK w Kutnie i część tych, którzy ukończyli Politechnikę Koszalińską, a najdłużej – absolwenci studiów stacjonarnych UWM i WAT (średnio 5 mies.). Korzystniejszy wynik absolwentów studiów niestacjonarnych wynika m.in. z tego, że wielu z nich pracuje już podczas studiów.

Z kolei wśród inżynierów – podobnie jak rok wcześniej – stawkę otwierają świeżo upieczeni absolwenci SAN w Łodzi (pracę otrzymywali średnio w ciągu 2 tygodni), natomiast zamykają ją absolwenci UR w Krakowie (15 miesięcy).

Perspektywa pracy po ukończeniu kierunku geodezja i kartografia wynikająca z prezentowanych danych, podobnie jak rok temu, nie nastraja optymistycznie. Choć świadomość, że dysponujemy wciąż ograniczonymi danymi (dotyczącymi zaledwie dwóch roczników) skłania do ostrożności przy wyciąganiu daleko idących wniosków. Zbyt wielkich nadziei nie daje nasz raport dotyczący płac w branży w 2015 r. (GEODETA 7/2016). Można jednak oczekiwać, że duże projekty unijne, które właśnie się rozkręcają, spowodują dalszy spadek bezro-

bocia w branży (patrz raporty opublikowane w GEODECIE 3/2016 i 3/2017), a płace wreszcie odbiją się od dna.

W każdym razie obecna edycja ELA – pewnie z uwagi na łatwiejsze wyszukiwanie danych niż przed rokiem (rankingi) – wzbudziła ogromne zainteresowanie maturzystów. Informacje o tym, ile absolwenci zarabiają i jak długo szukają pracy, mogą – według resortu nauki – pomóc przyszłym studentom w wyborze najlepszej drogi życiowej, a nauczycielom – w zawodowym kierunkowaniu uczniów. O tym, czy twarde dane z systemu wpłyną na racjonalizowanie decyzji kandydatów co do wyboru kierunku studiów, przekonamy się już niedługo. Warto wybierać go zgodnie z zainteresowaniami i predyspozycjami, ale trzeba mieć też świadomość ryzyka.

Anna Wardziak

Absolwenci kierunku geodezja i kartografia rocznik 2014 – studia II stopnia

Uczelnia	Typ studiów	Liczba absolwentów w raportach 2015	% absolwentów w rejestrach ZUS w 2015 r.	Zmiana w stosunku do roku 2014 (%)	Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (zł) w 2015 r.	Zmiana w stosunku do roku 2014 (%)	Średni czas poszukiwania pierwszej pracy (mies.)	Zmiana w stosunku do roku 2014 (%)
PK	st	34	97	0	2007	340	3,3	0
	nst	9	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	st i nst	24	100	0	2799	191	0,7	0
AGH	st	237+2	87	-3	2661	689	4,1	0,9
	nst	79	98	0	2162	245	1,0	0,3
UR KR	st	57+22	94	-1	1957	342	4,5	1,9
	nst	3	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	st i nst	21	91	0	1563	59	1,9	0
WSGK	nst	23	96	0	3061	478	0,7	0
UWM	st	84	94	5	2489	868	5,0	1,1
	nst	10-1	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	st i nst	22	100	0	3000	510	1,1	0
WSIE	nst	3	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	nst	52	98	0	2151	267	0,9	0
PW	st	36	100	3	3166	614	3,9	1,3
	nst	6	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
	st i nst	70-1	99	0	3026	293	1,5	0,0
WAT	st	56	93	11	2937	1012	5,0	1,5
	nst	14	100	0	1982	329	2,8	0
	st i nst	8	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.
UPWr	st	60	100	0	2437	631	3,5	0,1
	nst	21	95	0	2136	273	1,7	1,0
Ogółem	-	913 (38)	94	0	2510	525	3,4	0,8